

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління стартап-проектами»

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність	<u>усі</u>
Освітня програма	<u>усі</u>
Тривалість викладання	<u>5-й семестр (9 та 10 чверть)</u>
Кількість кредитів	<u>4 кредити ЄКТС (120 годин)</u>
Заняття:	
лекції:	<u>2 години на тиждень</u>
практичні заняття:	<u>2 години на тиждень</u>
Мова викладання	<u>українська</u>

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3321>

Кафедра, що викладає прикладної економіки, підприємництва та публічного управління (ПЕППУ)

Викладачі:

Шаповал Вадим Анатолійович (лекції)

доцент, канд. екон. наук, доцент

Персональна сторінка

<https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/shapoval/shapoval.php>

E-mail:

shapoval.v.a@nmu.one

Літвінов Юрій Ігоревич (практичні заняття)

канд. техн. наук

Персональна сторінка

<https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/litvinov/litvinov.php>

E-mail:

litvinov.yu.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Управління стартап-проектами ґрунтується на ефективній взаємодії його засновників, основних учасників та інших стейкхолдерів. Для стартапів характерна гнучкість і постійний пошук бізнес-моделі, можливість швидкого масштабування. Інноваційна підприємницька діяльність передбачає високий рівень ризиків на початкових етапах створення бізнесу. В той же час, при застосуванні правильного підходу та методології до розвитку стартапу підприємці можуть швидко тестувати нові ідеї, технічні рішення, бізнес-моделі, а у випадку невдачі швидко змінювати модель і починати перевірку нових стратегій. Шляхом таких ітерацій буде досягатись успіх стартап-проекту.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо управління стартап-проектами з урахуванням інтересів та потенціалу його стейкхолдерів.

Завдання курсу:

- формування навичок використання можливостей стартап-екосистеми;
- формування системи знань (теорії, концепції, підходи) стосовно управління стартап-проектами;
- набути практичних компетентностей розробки бізнес-моделі стартап-проєкту.

3. Результати навчання (дисциплінарні)

- аналізувати потенціал стартап-екосистеми;
- залучати кофаундерів для формування команди стартап-проєкту;
- застосовувати методикау «дизайн мислення» для визначення проблем потенційних клієнтів стартапу;
- здійснювати якісний відбір ідей стартапу;
- розробляти бізнес-модель стартапу;
- сегментувати клієнтів та складати їх профіль;
- валідувати бізнес-модель стартапу;
- управляти командою стартап-проєкту на різних стадіях її життєвого циклу;
- застосовувати на практиці концепцію «мінімально життєздатного продукту»;
- оцінювати обсяг ринку стартапу та здійснювати аналіз конкурентів;
- планувати маркетингові заходи для просування стартапу;
- розробляти стратегію фінансування стартапу;
- презентувати стартап-проєкт.

4. Структура курсу

	ЛЕКЦІЇ
1	Тема 1. Стартап екосистема Визначення стартапу. Зв'язок науки та інновацій. Складові стартап екосистеми. Стадії розвитку стартапу. Огляд стартап екосистеми України.
2	Тема 2. Основні принципи формування команди, ролі в команді стартапу Принципи формування команди. Візія, місія, цінності. Ролі в команді.
3	Тема 3. Дизайн мислення. Визначення проблем, емпатія Проблема як джерело ідей для стартапів. Дизайн мислення. Огляд інструментів для аналізу проблем. Методологія How Might We.
4	Тема 4. Дизайн мислення. Пошук і вибір ідей. Валідація ідей стартапу Інструменти пошуку ідей. Брейнстормінг, майндмеппінг, скетчінг.

5	Тема 5. Канва бізнес-моделі. Вступ, проблема та рішення. Що таке бізнес-модель, для чого вона потрібна. Види опису бізнес моделей. Огляд складових канви бізнес-моделі.
6	Тема 6. Канва бізнес-моделі. Портрет клієнта, ціннісна пропозиція. Визначення терміну customer development. Сегментація клієнтів. Створення портрету клієнтів. Канва ціннісної пропозиції.
7	Тема 7. Дослідження клієнтів. Попереднє дослідження ринку. Валідація ключових гіпотез. Цикл customer development. Гіпотези. Валідація гіпотез. Інструменти для проведення дослідження клієнтів - опитувальники, інтерв'ю, фокус групи. Дослідження трендів та статистичних даних.
8	Тема 8. Динаміка команди Динаміка команди. Етапи розвитку команди - forming, storming, norming, performing, adjourning. Методи роботи з командою на різних етапах, мотивація.
9	Тема 9. Мінімально життєздатний продукт (MVP) Створення MVP. Ресурси, задачі, інструменти для прототипування.
10	Тема 10. Оцінка ринку. Аналіз конкурентів Поняття про об'єм ринку. Методи оцінки ринку. Аналіз росту ринку. TAM, SAM, SOM. Методи аналізу конкурентів. Несправедливі конкурентні переваги (unfair advantages).
11	Тема 11. Основи маркетингу для стартапів Маркетингова стратегія для стартапу. Основи цифрового маркетингу: SMM та інструменти онлайн просування.
12	Тема 12. Основи про інвестиції, фінанси та юридичні особливості стартапів. Етапи та раунди інвестицій. Джерела фінансування стартапів. Юридичні аспекти інвестицій. Умови, розподіл часток, договори, опціони.
13	Тема 13. Презентація стартапу. Основні принципи підготовки презентації стартапу. Основи та техніки публічних виступів.
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
1	Есе про стартап-взірець, його зв'язки з елементами стартап-екосистеми. Формулювання первинних характеристик власного стартап-проєкту.
2	Формування команди стартап-проєкту.
3	Розробка карти емпатії споживача стартап-проєкту.
4	Визначення та оцінка потенційних ідей для продуктових рішень стартап-проєкту.
5	Аналіз альтернативних рішень проблем споживача та розробка перших гіпотез бізнес-моделі стартап-проєкту.
6	Розробка портрету клієнта та формулювання ціннісної пропозиції стартап-проєкту.
7	Валідація гіпотез бізнес-моделі стартап-проєкту.
8	Оцінка стану команди стартап-проєкту та планування її розвитку.
9	Розробка MVP стартап-проєкту.
10	Оцінка ринку стартап-проєкту.
11	Планування маркетингу стартап-проєкту.
12	Планування комунікації з потенційними інвесторами стартапу.
13	Підготовка презентації та пітч стартап-проєкту.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Гаджети з можливістю підключення до Інтернету; активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one); перевірений доступ до платформи Moodle та Microsoft Office 365 (Teams, Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів за результатами виконання та захисту комплексної групової/індивідуальної роботи становитиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Комплексна групова/індивідуальна робота передбачає розробку власного стартап-проєкту та його презентацію на лекційних заняттях із сесією запитань-відповідей. На практичних заняттях відбувається обговорення поточних результатів та питань виконання окремих частин роботи (окремі частини цієї роботи не оцінюються).

Комплексне групова/індивідуальна робота оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою:

<i>Рівень, рейтингова шкала</i>	<i>Теоретична підготовка</i>	<i>Практичні уміння і навички</i>
Високий, 100-90, відмінно	Здобувач має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь здобувача відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Здобувач самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт здобувач дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній 89-74 дуже добре, добре	Здобувач знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних	Здобувач самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання

	положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Здобувач може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 73-60, задовільно, посередньо	Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	Здобувач може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання.
Низький, 59-0, незадовільно	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Здобувач знає умовні позначення та вмє розрізняти основні величини, вмє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач отримав менше 60 балів за поточним контролем або прагне поліпшити позитивну оцінку) відбувається в спосіб складання залікового тесту, який містить 25 запитань, кожне з яких оцінюється в 4 бали. Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в

освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <https://cutt.ly/IVesJEc>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або в MS TEAMS.

7.3. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням з керівником курсу.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Робочий зошит студента (конспект лекцій) з дисципліни «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами. Розробник: Громадська організація «Платформа інноваційного партнерства» (YEP™). К. 2021. 115 с. URL: https://do.nmu.org.ua/pluginfile.php/317533/mod_resource/content/0/Робочий%20зошит%20студента%20v2.0.pdf

2. Технології розробки стартапів. Навчальний посібник. К. Проект «Норвегія-Україна». 2021. 129 с. URL: <https://ifsa.kiev.ua/vidannya/navchalnij-posbник-texnolog-rozrobki-startapv.html>
3. How to Create a Founders Agreement for Your Startup. Free Founders Agreement Template. URL: <https://www.startups.com/articles/startup-founders-agreement>
4. How to Split Equity Among Co-Founders. By Michael Seibel. URL: <https://blog.ycombinator.com/splitting-equity-among-founders/>
5. Khemani, Tamanna & Mañalac, Kat. Startups for students URL: <https://www.ycombinator.com/library/D0-startups-for-students#1-why-start-a-startup>
6. Design Thinking (DT). Your constantly-updated definition of Design Thinking (DT) and collection of videos and articles. https://www.interaction-design.org/literature/topics/design-thinking?srsltid=AfmBOoqB3g_5E41BlhwOZCLtFIVDOBKRYOeUr0-IWaaNDNqzGejS_Srw
7. Розробка стартап-проектів: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальностей 151 – «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та 152 – «Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка» / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: X,XX Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 188 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29447/1/Rozrobka_startup-proektiv_Konsp.lekts.pdf

Додаткові

8. Шаповал В. А., Літвінов Ю. І. Стратегічне управління стартапами в контексті місцевого економічного розвитку. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2023 №2 (82). 176-185. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/82.176>
9. Андріішина О.О., Шаповал В.А. Роздрібна торгівля в умовах цифровізації суспільства. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2022. №2 (78). С. 92-103. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/78.092>
10. Шаповал В. А., Літвінов Ю. І., Висоцький С. В. Моделювання бізнесу виробничого підприємства як підґрунтя проектів забезпечення конкурентної позиції. Modern Economics. 2020. № 19(2020). С. 199-205. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-33](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-33)
11. Архітектура суб'єктів підприємницької діяльності як основа аналізу та реінжинірингу бізнес-процесів / О. Г. Вагонова, В. А. Шаповал, О. М. Ащеулова, С. М. Тютченко, П. А. Косинський. Ефективна економіка. № 10 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.14>
12. Терехов Є. В., Шаповал В. А., Літвінов Ю. І. Ресурсний менеджмент індустріальних регіонів (Resource management of industrial regions). Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2021. №2 (74). С. 145-153. Режим доступу: DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/74.145>, https://ev.nmu.org.ua/docs/2021/2/EV20212_145-153.pdf

13. Людський чинник в процесі стратегічного управління розвитком об'єднаних територіальних громад / В.А. Шаповал, О.Г. Вагонова, С.М. Ісіков // Держава та регіони. Серія: Державне управління, 2019, №3 (67). С.171-176. DOI: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-3-31>

14. Стратегія підприємницького використання відновлених земель: міжнародний досвід економічного розвитку місцевих громад / В.А. Шаповал, Т.М. Мормуль // Економічний вісник Національного гірничого університету. – Дніпро: ДВНЗ «НГУ», 2018. – №1(61). – С. 181-193 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ev.nmu.org.ua/docs/2018/1/EV20181_181-193.pdf

15. Математичні моделі і методи прийняття рішень для сталого розвитку: навч. посіб. / О.В. Трифонова, Л.В. Тимошенко, С.А. Ус – М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2023. – 240 с. URL: <https://ir.nmu.org.ua/handle/123456789/165392>

Інформаційні джерела

16. Бізнес-інкубатор. YEP! STARTER. URL: <http://www.yepworld.org/ua/>

17. Український фонд стартапів. URL: <https://usf.com.ua/>

18. Освітній проєкт. Стартуй стартап. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/startuj-startap>

19. Інвестиційна платформа. URL: [Startup.Network https://startup.network/ua/](https://startup.network/ua/)

20. Американський бізнес-інкубатор «Y Combinator». URL: <https://www.ycombinator.com/>

21. Ukrainian Tech Ecosystem Overview. URL: <https://uatechecosystem.com/>

22. Платформа Product Hunt. URL: <https://www.producthunt.com/>